

Cures Infermeres en el Procés d'Envellir

Codi: 106113

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OB	3	1

Professor/a de contacte

Nom: Nina Granel Gimenez

Correu electrònic: nina.granel@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Andrea Moreu Valls

Ariadna Huertas Zurriaga

Prerequisits

No hi ha requisits previs

Objectius

- Conèixer els canvis a nivell biològic, psicològic, social i econòmic que es produeixen a la persona gran sana.
- Conèixer les patologies geriàtriques amb més prevalença.
- Identificar les cures i intervencions infermeres dirigides a persones grans i les seves famílies mitjançant l'evidència científica i les de guies de pràctica clínica i assistencial.
- Conèixer els recursos sanitaris i serveis dirigits a l'atenció gerontològica.

Competències

- Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- Demostrar que es coneixen les estratègies per adoptar mesures de confort i atenció de símptomes, dirigides al pacient i la seva família, en l'aplicació de cures pal·liatives que contribueixin a alleugerir la situació de malalts avançats i terminals.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua
- Dissenyar sistemes de cures dirigits a persones, famílies o grups, avaluar-ne l'impacte i establir-hi les modificacions oportunes.

- Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, donant suport al manteniment de conductes preventives i terapèutiques.
- Generar propostes innovadores i competitives en la investigació i en l'activitat professional.
- Oferir una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones ateses, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.
- Planificar i dur a terme cures infermeres dirigides a persones, famílies o a grups, orientades als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte a través de guies de pràctica clínica i assistencial que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.
- Protegir la salut i el benestar de les persones o grups atesos garantint la seva seguretat.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Utilitzar la metodologia científica en les pròpies intervencions.

Resultats d'aprenentatge

1. Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per desenvolupar una actitud crítica i reflexiva.
2. Analitzar críticament els principis i valors que regeixen l'exercici de la professió infermera.
3. Analitzar els factors que intervenen en la salut i el benestar de les persones, les famílies o els grups atesos i garantir-ne la seguretat.
4. Analitzar les desigualtats de gènere, així com els factors que les sustenten, des dels diferents sistemes: el sistema familiar, el de parentiu, l'econòmic, el polític, el simbolisme i els sistemes educatius.
5. Analitzar les dificultats, els prejudicis i les discriminacions, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.
6. Analitzar les intervencions infermeres justificant-les amb evidències científiques i aportacions d'experts que les sustentin.
7. Aplicar els coneixements sobre la fisiopatologia i els condicionants de la salut a les cures infermeres.
8. Descriure intervencions orientades a la readaptació de la vida diària mitjançant recursos de proximitat i suport.
9. Desenvolupar habilitats d'aplicació del mètode científic en les intervencions infermeres.
10. Dissenyar cures dirigides a persones en situació de malaltia avançada i en situació de final de vida que recullin les estratègies adequades per millorar el confort i alleujar la situació, tenint en compte els valors i les preferències de les persones malaltes i les seves famílies.
11. Examinar les necessitats d'atenció i les estratègies de cures infermeres dirigides a les persones en situació de malaltia avançada i terminal i els seus familiars.
12. Explicar principis dietètics implicats en les activitats d'infermeria adreçades a l'educació sanitària en l'alimentació.
13. Explicar principis nutricionals implicats en les activitats d'infermeria adreçades a l'educació sanitària en l'alimentació.
14. Identificar els factors de risc determinants en el procés de salut-malaltia a nivell físic, emocional, social i ambiental.
15. Identificar i prioritzar les diferents mesures de confort físic, emocional i espiritual en la fase avançada de la malaltia i al final de la vida.
16. Identificar les diferents mesures de confort a nivell físic, emocional i espiritual en la fase avançada de la malaltia i en situació de final de la vida.
17. Identificar les estratègies i les bases de l'atenció infermera en el control de símptomes en els malalts terminals.
18. Identificar les implicacions socials, econòmiques i mediambientals de les activitats academicoprofessionals de l'àmbit de coneixement propi.
19. Justificar les intervencions infermeres amb els processos fisiopatològics.
20. Proposar protocols de cures dirigides a les persones amb risc d'emmalaltir.

21. Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
22. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
23. Reconèixer les respostes psicosocials davant la pèrdua i la mort i conèixer les mesures oportunes per ajudar les persones i famílies en aquestes circumstàncies.

Continguts

CONEXTUALITZACIÓ DE L'ATENCIÓ GERONTOLÒGICA

- Conceptes generals
- Evolució demogràfica envelliment
- Estereotips, mites i estigmes

ATENCIÓ GERONTOLÒGICA

- Camps d'actuació

Atenció gerontològica Hospitalària

Atenció gerontològica ambulatoria

Atenció gerontològica domiciliària

- Infermeria gerontològica

Rol infermeria

Valoració geriàtrica integral

- Recursos

Nivell de dependència

Recursos socials, econòmics i tecnològics.

Les TIC i la gent gran

LA PERSONA GRAN SANA

- Canvis biològics, psicològics, cognitius, i socials del'envelliment.
- Prevenció i Promoció de la Salut: envelliment sa i actiu

PATOLOGIA I PROBLEMES DE SALUT DE LA PERSONA GRAN

- Patologies amb més prevalença
- Síndromes Geriàtriques amb més prevalença
- Deteriorament cognitiu i demències
- La Fragilitat
- La soledat en la gent gran

Metodologia

APRENTATGE BASAT EN PROBLEMES

La metodologia emprada serà l'Aprenentatge Basat en Problemes (ABP), un aprenentatge actiu centrat en l'alumnat responsable del procés d'aprenentatge, en la qual es planteja a un grup d'alumnes (10-12) una situació que guiarà la investigació i per tant l'obtenció del coneixement. Aquesta situació permetrà a l'alumnat desenvolupar hipòtesis explicatives, crear un pla de treball i identificar necessitats d'aprenentatge que li permetin comprendre millor el problema i assolir els resultats d'aprenentatge establerts. L'alumnat aprendrà tant a desenvolupar estratègies de raonament com a adquirir coneixement de la matèria desenvolupant habilitats cognitives, com ara l'anàlisi, l'argumentació o la resolució de problemes i habilitats de caràcter interpersonal i social, com la comunicació i la cooperació.

L'alumnat treballarà 6 situacions en grups de 10-12 alumnes, cada situació constarà de 2 sessions.

Primera sessió presencial (2 hores)

Pas 1. Anàlisi de la situació (50 minuts).

La finalitat d'aquest treball de grup és que, a partir del coneixement que es té, (recuperació del coneixement previ) es realitzi una pluja d'idees i s'identifiqui tot el que es considera que s'ha d'aprendre i que estigui relacionat tant amb el problema plantejat com amb els objectius i resultats d'aprenentatge de l'assignatura. L'alumnat a partir d'aquests coneixements haurà de crear una hipòtesis de partida. L'alumnat treballarà amb la intervenció puntual del tutor durant la sessió, que respondrà dubtes i guiarà al grup.

Descans: (10 minuts)

Pas 2. Pla de treball (50 minuts).

S'analitzaran, prioritzaran i ordenaran les idees amb l'objectiu d'elaborar un pla de treball en concordança amb els objectius i els resultats d'aprenentatge. Finalment, s'hauran d'identificar possibles fonts d'informació. L'alumnat treballarà amb la intervenció puntual del professorat durant la sessió, que respondrà dubte, guiarà al grup i validarà el pla de treball. Cada grup enviarà el seu pla de treball al professor/a corresponent.

Segona sessió presencial (2.5 hores)

Pas 1. Discussió (2 hores). Cada grup de 10-12 estudiants discutirà les estratègies individuals de cerca i les fonts de consulta utilitzades per valorar críticament la informació recollida (la fiabilitat de les fonts, els mètodes d'investigació utilitzats, els mètodes estadístics aplicats...). Es discutirà el pla de treball planificat, on tots els components del grup hauran de tenir l'oportunitat d'explicar la informació que han estudiat. Amb aquesta posta en comú, l'alumnat s'estarà capacitant per a l'avaluació crítica i correcció del seu coneixement previ, alhora que desenvoluparà l'habilitat d'avaluar críticament el seu raonament del problema.

Pas 2. Avaluació (30 min). Cada grup de 10-12 estudiants analitzarà la situació problema treballada i es farà una síntesi de l'aprenentatge i objectius assolits. Es tractarà de contestar les següents preguntes: Què és el que s'ha après de nou treballant el problema? Com es relaciona aquest aprenentatge amb els objectius? Quins principis o conceptes nous s'han discutit? Quins s'han après? Del que s'ha après, què ajudarà a entendre diferents problemes o situacions en el futur? Quines àrees d'aprenentatge es van identificar però no es van treballar?

Es finalitzarà aquesta segona sessió amb l'autoavaluació, l'avaluació entre iguals i la del professor/a.

TUTORIES INDIVIDUALITZADES

Les tutories individualitzades es podran concretar contactant prèviament pel Campus Virtual amb el professor/a.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Aprenentatge Basat en Problemes	30	1,2	
Tipus: Autònomes			
Estudi personal	108	4,32	

Avaluació

El sistema d'avaluació s'organitza en 3 mòduls cadascun dels quals tindrà un pes específic en la qualificació final:

Assistència i participació activa a classe i seminaris (50%)

Seminaris especialitzats aplicant la metodologia ABP que s'avalua de forma continuada i formativa i té un pes del 50%. S'avaluarà la resolució de problemes, assistència i participació activa en seminaris. L'assistència a les 12 sessions es obligatòria. L'alumnat que presenti un total de més de 4 faltes d'assistència de les 12 sessions no seran avaluats/des i no podran presentar-se a l'examen final. Totes les faltes hauràn de ser justificades, informar amb antelació al professorat via correu electrònic, i facilitar el justificant.

Avaluació escrita: proves objectives (40%)

Examen final en el qual s'inclourà tot el contingut que s'ha treballat a l'assignatura. La data d'examen quedarà determinada pel calendari d'exàmens de la UAB del curs vigent. La no realització de l'examen suposa una qualificació de 0 en tota l'assignatura.

Lliurament d'informes (10%)

Suposa el 10% de la nota final. Es demanarà a l'alumnat que lliuri una reflexió sobre un material audiovisual relacionat amb el contingut de l'assignatura via Moodle. L'informe serà revisat pel tutor/a responsable de l'ABP. El no lliurament de l'exercici suposa una qualificació de 0 en tota l'assignatura. El fet de confirmar plagiat que s'evoldi de l'exercici suposarà els suspens immediats de l'assignatura sense opció de recuperació.

Criteris d'avaluació:

Per aprovar l'assignatura mitjançant l'avaluació continuada: Cal treure com a mínim un 4'5 en la nota de la prova escrita, i un mínim de 5 en la nota d'ABP i de l'informe lliurat, per tal de fer el càlcul de la nota final. La qualificació final serà la mitjana ponderada dels tres mòduls. Per tal d'aprovar l'assignatura cal una nota mínima de 5. La data d'examen estarà determinada per el calendari d'exàmens de la facultat.

Alumnat amb situacions particulars: Davant eventuals casos particulars s'establirà un comissió avaluadora configurada per tal efecte.

L'alumnat que no hagi superat l'assignatura mitjançant l'avaluació continuada es podrà presentar a una prova final de recuperació en la que només optaran a una qualificació màxima de 5 en l'assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació activa a classe i seminaris	50	6	0,24	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23
Avaluació escrita: proves objectives	40	2	0,08	1, 2, 4, 5, 18, 21

Bibliografia

Donat que una de les competències generals que es pretén que adquireixi l'alumnat és la de desenvolupar estratègies per a un aprenentatge autònom (CG2), i que l'activitat dirigida pel docent és l'Aprenentatge Basat en Problemes (ABP), no s'especifica la bibliografia.

En l'ABP l'alumnat ha de fer-se competent en la cerca d'informació i lectura crítica de la mateixa. En la primera sessió, en funció del pla de treball plantejat, esbrinen quines són les fonts d'informació adients per al seu pla de treball. En la segona sessió expliquen les dificultats que han tingut en la cerca i confronten les troballes i evidències. En funció d'aquest treball compartit raonen la idoneïtat o no, de la mateixa.

Aquests són els raonaments fonamentals pels quals no es considera oportú que el professorat presenti un llistat específic de bibliografia.

Programari

No aplicable